

OCHRANA OVZDUŠÍ A POŽADAVKY SZ V TÉTO OBLASTI

Současný stav ovzduší v ČR

Na řadě míst v moravskoslezském regionu, také však v kraji Ústeckém, v Praze, a při nepříznivých meteorologických podmínkách (inverze) v dalších městech jsou několikanásobně překračovány zákonné imisní limity pro polévatý prach a výhledové imisní limity pro polycyklické aromatické uhlovodíky. Zejména v zimních měsících zde opakovaně dochází k vysoké míře znečištění ovzduší a k závažným smogovým situacím. Stav ovzduší na Ostravsku i v dalších místech ČR je v rozporu s vnitrostátními předpisy i s mezinárodními závazky ČR vůči Evropské unii, konkrétně s evropskou směrnicí o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu, podle níž má Česká republika povinnost zajistit na celém svém území dodržování stanovených mezních hodnot koncentrací prachových částic.

Stále častěji jsou zveřejňovány alarmující zprávy o významně se zhoršujícím zdravotním stavu dětí žijících v lokalitách se značně znečištěným ovzduším. Jako jedna z hlavních příčin jsou přitom uváděny vysoké koncentrace množství polévatého prachu v ovzduší, na který se váží karcinogenní látky, zejména (opět výrazně zvýšené) polycyklické aromatické uhlovodíky a arsen. Lidé prach vdechují a spolu s ním se dostávají do jejich těla i nebezpečné škodliviny.

Vysoká míra znečištění ovzduší je v rozporu s požadavky právních předpisů.

Usnesení sjezdu SZ:

1. Sjezd SZ bere na vědomí materiál Ochrana ovzduší a požadavky SZ v této oblasti.
2. Sjezd SZ žádá Vládu ČR a další orgány státní správy a samosprávy, v jejichž kompetencích je ochrana ovzduší, aby v této oblasti postupovaly v souladu s požadavky právních předpisů v rámci legislativy ČR a EU.
3. Sjezd SZ doporučuje ZO SZ a RKO SZ působících v místech se znečištěným ovzduším, aby prosazovaly požadavky SZ v oblasti ochrany ovzduší, obsažené v příloze materiálu Ochrana ovzduší a požadavky SZ v této oblasti.
4. Sjezd SZ ukládá PSZ, aby ve spolupráci s krajskými organizacemi připravilo a realizovalo dlouhodobou kampaň s cílem zlepšení stavu ovzduší v ČR.

(příloha)

Požadavky SZ v oblasti ochrany ovzduší:

V boji za čistější vzduch SZ doporučuje:

Pokračovat v systematické státní podpoře zateplování budov nastartované programem Zelená úsporám, včetně podpory změny způsobu vytápění (využívání obnovitelných zdrojů a kotlů s lepšími emisními charakteristikami).

Zavádět ekonomická motivační opatření (jako je např. zálohování PET lahví), která učiní třídění a recyklaci odpadů výhodnější, než jejich pálení v kamnech.

Podporovat rozvoj regionálních integrovaných systémů veřejné dopravy, jejichž páteří je regionální železnice, a budovat systémy záchytných parkovišť v návaznosti na přestupní uzly těchto systémů.

Zklidňovat automobilovou dopravu v obydlených částech měst, například formou vyhlášení Zón 30 km/h.

Zavádět ve městech nízkoemisní zóny omezující vjezd vozidel s vysokými emisemi, podporovat instalace prachových filtrů především na autobusy, nákladní vozy a stavební stroje.

Provádět častější a důkladnější úklid silnic, aby byla účinně omezována sekundární prašnost.

Podporovat zakládání a údržbu liniové zeleně v krajině i ve městech (stromořadí, větrolamy).

Podporovat rozvoj městské hromadné dopravy, cyklo dopravy, pěší dopravy a carsharingových systémů (pozn.: systémů společného ekonomického využívání automobilů).

SZ dále doporučuje

přijmout ve městech a obcích ohrožovaných smogem tato opatření:

- ohlašovat místním rozhlasem případně dalšími dostupnými prostředky informaci o zvýšených imisních koncentracích;
- provádět kontrolu v ulicích prostřednictvím úředníků odboru životního prostředí a obecní policie;
- provádět test přípustné tmavosti kouře a požadovat vysvětlení od osob podezřelých ze spáchání přestupku (vysoká tmavost kouře, spalitelný odpad uložený na pozemku apod.);
- projednávat zjištěné přestupky ve správních řízeních;
- při ukládání sankce hodnotit jako přitěžující okolnost, že k přestupku došlo navzdory vyhlášené informaci o zvýšených imisních koncentracích.

SZ vyzývá:

- vládu ČR, orgány státní správy a samosprávy, aby v plném rozsahu respektovaly a uplatňovaly ustanovení obsažená v právním řádu ČR a také právní závazky vyplývající z legislativy EU v oblasti ochrany ovzduší;
 - vládu ČR, aby ve spolupráci s Úřady práce, krajskými úřady, úřady statutárních měst a obcí, podporovala modernizaci průmyslu s cílem snížit průmyslové znečištění a vytvářet perspektivní pracovní místa;
 - parlament a vládu ČR, aby v maximální míře podporovaly zavádění regionálních integrovaných systémů dopravy a rozvoj dálkové osobní železniční dopravy;
 - vládu ČR, aby na půdě EU a Evropského parlamentu prosazovala zahájení jednání s představiteli Polské republiky o opatřeních k nápravě ovzduší v Hornoslezské pánvi;
 - krajské úřady krajů, na jejichž území je kvalita ovzduší trvale snižována průmyslovými emisemi, aby využily svého zákonného práva ke zpřísnění integrovaných povolení.
 - vládu a úřady krajů, aby navýšily příspěvky státu a kraje na systém čištění pozemních komunikací a dalších ploch od prachu
- Toto rozhodnutí leží v oblasti pravomocí Ministerstva dopravy a krajských úřadů.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Znečištění ovzduší a jeho příčiny

Stav ovzduší

Podle právních předpisů chránících kvalitu ovzduší mají úřady usilovat o snížení celkového zatížení ovzduší znečištěním. Cílem by mělo být dodržení tzv. imisních limitů

- to znamená celkové koncentrace škodlivých látek v ovzduší bez ohledu na to, z jakého zdroje pocházejí. Na mnoha místech republiky jsou ale vybrané imisní limity překračovány. V ovzduší je zde výrazně vyšší množství polévatého prachu (PM10, PM2,5), benzo(a)pyrenu a arsenu, než předpokládají stanovené imisní limity. Dochází zde ke smogovým situacím, jejichž důsledky se úřady snaží zmírňovat opatřeními vyplývajícími z regulačních řádů.

Tato opatření jsou však ve většině případů uváděná v platnost v době, kdy se již kvalita ovzduší výrazně projevuje v dopadech na zdraví obyvatel.

Příčiny znečištění ovzduší

Nepříznivý stav ovzduší má na různých místech ČR různé příčiny.

Na Ostravsku je způsoben především vysokou koncentrací těžkého průmyslu v regionu a geomorfologickými podmínkami Hornoslezské pánve, v níž Ostrava leží, neboť při špatných rozptylových podmínkách zejména v zimních měsících se zde znečištění koncentruje. To však neznamená, že s odkazem na nevhodné přírodní podmínky by měly úřady rezignovat na řešení problému překračování imisních limitů v Ostravě.

Podobné příčiny špatného ovzduší jako najdeme na Ostravsku platí i v Ústeckém kraji. Na mnoha dalších místech se významně na znečištění ovzduší podílí doprava (Praha, velká sídelní centra), a vytápění rodinných domků.

Nezanedbatelný je vliv polského průmyslu v příhraničních oblastech, i polské malé zdroje znečištění.

Mezinárodní závazky a právní řád ČR

Celek Hornoslezské pánve, jejíž jižní část tvoří Ostravsko, patří na mapě Evropy k územím s nejznečištěnějším ovzduším. Podle evropské legislativy má Česká republika povinnost zajistit na celém svém území dodržování stanovených mezních hodnot koncentrací prachových částic₁₀ a benzo(a)pyrenu. Tento svůj závazek však náš stát na Ostravsku výrazně porušuje. Povolený roční počet překročení stanovených limitů je většinou vyčerpán již v únoru příslušného kalendářního roku. Evropská Komise již zahájila s Českou republikou řízení.

Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod

Znečištěné ovzduší nepříznivě působí na lidské zdraví a snižuje kvalitu bydlení i života. Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, přitom zaručuje ve své hlavě čtvrté všem lidem na území ČR hospodářská, sociální a kulturní práva. Mezi ně podle článku 31 Listiny patří i právo na ochranu zdraví. Každý má také právo na příznivé životní prostředí, a to podle článku 35 odst. 1 Listiny.

Stojí za zmínku, že obdobná práva zakotvuje též Charta základních práv Evropské unie, když v čl. 35 uvádí právo na prevenci a ochranu zdraví (v čl. 31 je navíc výslovně zmíněno i právo na uspokojivé pracovní podmínky respektující zaměstnancovo zdraví) a v čl. 37 stanovuje členským státům povinnost zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí.

Právní úprava ochrany ovzduší

V oblasti kvality ovzduší provádí výše zmíněná ústavně zaručená práva zejména zákon o ochraně ovzduší. Podle něj mají úřady sledovat nejen to, zda žádný ze zdrojů znečišťování ovzduší nepřekračuje stanovené maximální výstupní koncentrace škodlivých látek (tzv. emisní limity), ale také dodržení celkové úrovně znečištění ovzduší (tzv. imisní limity). Imisní limity a cílové imisní limity pro jednotlivé škodlivé látky jsou obsaženy v nařízení vlády č. 597/2006 Sb., o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

Dalším předpisem je Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu

K dosažení cílového stavu slouží řada nástrojů. Jsou to především emisní stropy, které představují omezení celkového množství vypuštěných škodlivin za rok, ať již z určitého zdroje, skupiny zdrojů nebo všech zdrojů na určitém území. Dalším nástrojem jsou programy snižování emisí (národní, krajské, místní) a akční plány pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, které obsahují opatření ke snížení úrovně znečištění ovzduší. Zákon pamatuje i na řešení smogových situací, což je stav mimořádně znečištěného

ovzduší, kdy je překročen zvláštní imisní limit stanovený vyhláškou Ministerstva životního prostředí a kdy se uplatňují mimořádná regulační opatření vyplývající z regulačních řádů.

Změny právních norem a předpisů samy o sobě nemohou situaci vyřešit, nezmění-li se i přístup úřadů, které s nimi pracují. Ani existující právní nástroje, které již v našem právním řádu máme, nejsou využity dostatečně.

Zákon o ochraně ovzduší ukládá Ministerstvu zdravotnictví řadu úkolů, jejichž společným jmenovatelem je sledování a vyhodnocování vlivu znečištěného ovzduší na zdraví. Patří sem zejména povinnost sledovat zdravotní stav obyvatelstva a provádět hodnocení zdravotních rizik v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší, provádět účelová měření ovzduší ve vybraných sídlech z hlediska ochrany veřejného zdraví a předkládat Ministerstvu životního prostředí návrhy ke zpřísnění imisních limitů v případech odůvodněné potřeby na základě zhodnocení zdravotních rizik.

Stav průmyslu

Ministerstvo průmyslu a obchodu uvedlo, že modernizace technologií v podniku ArcelorMittal, který je největším znečišťovatelem v Ostravském regionu, je nezbytná. Podobné stanovisko existuje i ve vazbě na velké zdroje znečištění v Ústeckém kraji. Pro splnění tohoto cíle by však byla vhodná dotační podpora z operačního programu Životní prostředí.

Ministerstvo dále uvedlo, že by mělo zájem působit do budoucna preventivně, tedy pomoci krajskému úřadu již ve fázi přípravy změn integrovaných povolení. Nemůže tak učinit z vlastní iniciativy, deklarovalo však, že pokud je Moravskoslezský kraj v souvislosti ze změnami integrovaných povolení o stanovisko požádá, uplatní konkrétní doporučení k zavedení nejlepších dostupných technologií.

Je zřejmé, že aby byli sami úředníci státu schopni klást na hutní výrobu odpovídající požadavky, musí k tomu mít poměrně speciální odborné znalosti. Česká inspekce životního prostředí Moravskoslezského kraje, oblastní inspektorát Ostrava, odvádí v tomto směru od počátku velmi dobrou práci. Přesto by bylo vhodné také znalosti úředníků na regionální úrovni aktuálně prohlubovat zejména tím, že by měli možnost seznamovat se s praxí státní správy vůči hutním provozům v zahraničí, např. formou stáží či školení.

Integrovaná povolení

Jak je zřejmé, prakticky žádný ze čtyř největších závodů ArcelorMittal nelze bez výhrad označit za provoz uplatňující v současné době nejlepší dostupné techniky. Přesto všechny tyto provozování získaly v minulosti integrovaná povolení, jako by nejlepší dostupné techniky aplikovaly. Navíc krajský úřad při vydání prvních integrovaných povolení téměř nikde nevyužil možnost stanovit přísnější emisní limity, než jaké vyplývaly z nařízení vlády platného pro celé území ČR, ačkoliv místní situace na Ostravsku mu bezpochyby dávala k takovému kroku oprávnění. Emisní limity zpříšňoval krajský úřad až v následných změnách integrovaných povolení, musel tak ovšem pochopitelně činit až do budoucna, aby měl provozovatel čas přijmout potřebné změny, čímž došlo k prodloužení doby pro nezbytné změny.

Krajský úřad by měl integrovaná povolení znovu prověřit s využitím obecných poznatků

popsaných v této části zprávy a závěrů odborných studií, které má k dispozici. Ve změnách integrovaných povolení by měl stanovit nové podmínky tak, aby byly zohledněny specifické místní podmínky znečištění ovzduší, tedy aby z ArcelorMittalu došlo ke snížení měrných a fugitivních emisí a zvýšení energetické účinnosti provozů (například tím, že změní způsob hašení koksu, zavede účinné odsíření zplodin elektráren, zvýší využití odpadních plynů k získávání energie namísto jejich spalování bez účinku apod.). Nejúčinnějším řešením by ovšem bylo nahradit zastaralé či nestandardní technologie novými velkokapacitními zařízeními.

Doprava

Podle údajů z nejaktuálnější rozptylové studie se doprava podílí na celkovém znečištění v Moravskoslezském kraji z 18,5 %, pokud jde o polévatý prach, k imisím benzo(a)pyrenu doprava významněji nepřispívá. Výrazným podílem ke zhoršení ovzduší však přispívá doprava v Praze a v dalších sídelních centrech. Doprava produkuje do ovzduší řadu dalších nebezpečných látek, zejména benzen. Její vliv na kvalitu ovzduší je pochopitelně nejintenzivnější v bezprostředním okolí hlavních frekventovaných tras a významných komunikací v centrech měst.

Právní nástroje pro regulaci dopravy

Jedním z hlavních nástrojů pro regulaci dopravy je dopravní značení, které stanovují příslušné úřady podle druhu pozemní komunikace, u níž má dojít k regulaci provozu. Již nyní tak mají úřady možnost regulovat například vjezd do center měst, ovšem bez rozlišení druhu motorů na nízkoemisní apod. Změna dopravního značení by však měla být provázena koncepčními změnami v organizaci dopravy, které leží výhradně v rukou státu a samosprávy, jakožto vlastníků a investorů dopravních staveb.

Jako pozitivní do budoucna se jeví nový zákon o ochraně ovzduší, který bude-li schválen - umožní regulovat i některé sektory tvořené řadou jednotlivých malých zdrojů znečištění ovzduší. V oblasti dopravy je navrženo, aby mohla města nově zavádět nízkoemisní zóny s vjezdem omezeným na vozidla splňující přísnější emisní parametry.

Podpora vlakové dopravy

Pokud jde o vlakovou dopravu, je zde názor odborníků, že je třeba budovat nová a zlepšovat stávající železniční spojení mezi sídelními centry a přílehlými městy a obcemi, z nichž je možno do krajských měst dojíždět za prací a zábavou. Strategická koncepce by měla směřovat k tomu, aby železniční spojení byla rychlá a elektrifikovaná. Teprve rychlé vlakové spojení může efektivně konkurovat silniční dopravě a elektrifikace trati je prostředkem, jak zajistit, že tento druh dopravy bude zcela minimálně přispívat ke znečištění ovzduší. Rozhodně by podle mého názoru nemělo docházet k rušení existujících tratí, a naopak by bylo možno uvažovat o využití stávající železniční sítě OKD pro veřejnou vlakovou dopravu. Aby k těmto změnám došlo, musela by se změna priorit v oblasti dopravní obslužnosti stát součástí krajské i místní strategie a promítnout se zejména do změny územních plánů.

Současně je důležité, aby měla krajská města dlouhodobou strategii pro rozvoj MHD a tu v dostatečném předstihu naplňovala. Příkladem dlouhodobého funkčního opatření ověřeného v jiných lokalitách může být budování takzvaných záchytných parkovišť – tedy míst, kde by

lidé přijíždějící do města mohli zanechat svůj automobil a dál by mohli pokračovat přímými linkami do centra, případně pěšky či na kole. Místa vhodná pro takováto parkoviště jsou již ve většině velkých měst určena.

Lokální topeniště

Podle údajů poslední rozptylové studie se lokální topeniště podílí na celkovém znečištění v Moravskoslezském kraji z 12,5 %, pokud jde o polétavý prach, a ze 76,4 %, pokud jde o benzo(a)pyren. Je ale třeba opět připomenout, že v různých místech kraje se poměr různých zdrojů znečištění liší, například v blízkosti významných dopravních tepen nebo velkých průmyslových areálů bude podíl lokálních topenišť nižší.

Právní nástroje pro regulaci lokálních topenišť

Lokální topeniště, zejména spalovací kotle k vytápění rodinných a bytových domů a rekreačních objektů, patří mezi malé stacionární spalovací zdroje znečištění ovzduší. Obecně je v nich zakázáno spalovat odpad. Obec může navíc zakázat obecně závaznou vyhláškou také spalování některých méně kvalitních paliv, přičemž statutární město Ostrava této možnosti využilo a zakázalo na svém území spalovat energetické hnědé uhlí, lignit, uhelné kaly i proplásky. Za porušení těchto zákazů lze ukládat pokuty. Odpovědné úřady, které dozírají nad plněním povinností v ochraně ovzduší, ale namítají, že nemají dostatečné nástroje ke kontrole takových zákazů, zejména nemají ze zákona právo na vstup do obydlí. Jedinou možností usvědčení pachatele takových deliktů jsou tak svědecké výpovědi, nebo jeho vlastní doznání.

Návrh nového zákona o ochraně ovzduší obsahuje narušení práva na soukromí za účelem uplatnění represivních prostředků. Toto opatření by mělo být vyhrazeno pouze pro situace, kdy je významně ohrožen veřejný zájem činností konkrétního jednotlivce.

Pozitivním prvkem z hlediska zákonné úpravy se jeví další, v návrhu zákona zatím neuvažovaný, institut tzv. bezkouřové zóny známý ze zahraničí. Šlo by o možnost obce vyhlásit na části svého území úplný zákaz topení pevnými palivy. Podmínkou jeho uplatnění ovšem je, že v dané části obce jsou veškeré podniky a domácnosti napojeny na plyn nebo na systém centrálního zásobování teplem.

Možnosti řešení

Pokud jde o snížení znečištění ovzduší pocházejícího z lokálních topenišť, je třeba mít na paměti, že existují dva způsoby jeho řešení. Jedna cesta je trestat občany, kteří porušují závazná pravidla tím, že spalují ve svých kotlích odpady, uhelné kaly a podobné materiály, jejichž spalování je zakázáno zákonem a také obecně závaznou vyhláškou města.

Druhou cestou je pak pozitivní motivace, tedy například finanční podpora těch způsobů vytápění domácností, které jsou ekologicky šetrné. První nástroj má tedy povahu represivní a druhý spíše motivační. Je nepochybné, že správné je oba přístupy kombinovat. SZ v obou oblastech vidí zatím značné rezervy.

Uplatňování sankcí

Pokud jde o represii, města nedostatečně postihují občany Ostravy za překračování přípustné tmavosti kouře a spalování odpadů v domácích kotlích na tuhá paliva.

Nástroje podpory ekologického spalování

Pokud jde o podporu ekologicky šetrných způsobů vytápění, považuje SZ za klíčovou možnost, aby fyzické osoby mohly získávat finanční příspěvek na zavedení kvalitních kotlů, a to pokud možno takových, které vůbec neumožňují spalovat tuhá paliva, případně umožňují spalování tuhých paliv pouze prostřednictvím automatického dávkování. Ministerstvo životního prostředí program hrazený z prostředků operačního fondu Životní prostředí navrhlo zavést do Národního programu reforem na období 2014-2020. Další ekonomické nástroje pro obnovu lokálních topenišť je třeba hledat v rámci celkové snahy o ozdravení ovzduší ve státě.

Vliv polských zdrojů znečištění na ovzduší v ČR.

Právní nástroje pro jednání s Polskem:

Spolupráce mezi dvěma státy je vždy založena na principu dobrovolnosti. Nelze ale na druhou stranu přehlížet, že Česko a Polsko jsou členy Evropské unie a mají z toho plynoucí závazky vůči okolním zemím a životnímu prostředí celé unie, stejně jako povinnost naplňovat příslušné směrnice a právní předpisy platné pro členské státy. Například platná směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění uvádí, že pokud jeden členský stát deklaruje, že by provoz určitého zařízení na území jiného členského státu mohl mít nepříznivé účinky na životní prostředí na jeho území, musí mu oslovený členský stát poskytnout informace.

Česko-polská Smíšená komise pro otázky spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí, která by měla mimo jiné koordinovat výměnu informací a společný postup ohledně znečištění ovzduší ve Slezské pánvi, zasedá už od roku 2004. V jejím rámci byla v roce 2009 zřízena též pracovní skupina pro ochranu ovzduší, jejímž cílem mělo být pomocí společných programů zlepšit kvalitu ovzduší zejména v pohraniční oblasti.

Vzhledem k délce činnosti Smíšené komise pro otázky spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí lze vyjádřit zklamání nad dosud dosaženými výsledky.

Ministerstvo životního prostředí ČR až dosud nezpracovalo žádnou analýzu polské legislativy týkající se integrované prevence a ochrany ovzduší, k čemuž by mimochodem spolupráci polské strany nepotřebovalo. Tato špatná koordinace na české straně je nepochybně jednou z příčin pomalého postupu vyjednávání, neboť nedostatek informací pochopitelně neumožňoval Ministerstvu životního prostředí vést dokumentačně podložená jednání.

Druhou překážkou se pak jeví stanovisko polské strany, které zůstává neměnné v odlišných „měkkých“ nárocích kladených na jeho zdroje znečištění

Závěry

Z výše uvedeného vyplývá:

Úřady v oblasti ochrany ovzduší nevyužívají plně své pravomoci.

Ministerstvo životního prostředí až dosud nezpracovalo žádnou srovnávací analýzu polské legislativy týkající se integrované prevence a ochrany ovzduší. Dále nevyužilo právních předpisů a mechanismů politiky EU, aby dosáhlo včasné výměny informací a přijetí společného postupu ke zlepšení stavu znečištění ovzduší v rámci přeshraniční spolupráce s Polskou republikou. Ministerstvo ani nevyvinulo snahu zapojit do jednání zástupce Evropské komise jako nestranného arbitra a zajistit si podporu strukturálních fondů EU pro vytvoření česko-polského programu zlepšení kvality ovzduší v hornoslezské pánvi.

Krajský úřad Moravskoslezského kraje ve svých původních integrovaných povoleních pro čtyři největší závody ArcelorMittal odsouhlasil jako nejlepší dostupné techniky i výrobní postupy, které lze označit za zcela nestandardní (například tandemové pece pro výrobu oceli), aniž by v odůvodnění svých rozhodnutí provedl přesvědčivé srovnání jejich měrných emisí a energetické účinnosti s výrobními technologiemi uváděnými v dokumentech BREF (např. s kyslíkovými konvertory). Nevyužil také možnosti stanovit závodům Arcelor Mittal přísnější emisní limity, než jaké vyplývaly z nařízení vlády platného pro celé území ČR, ačkoliv místní situace na Ostravsku mu bezpochyby dávala k takovému kroku oprávnění.

Krajský úřad nestanovil až dosud emisní limity a emisní stropy pro ArcelorMittal dostatečně přísně tak, aby jej přiměl k zavedení nejlepších dostupných technik, jimiž by bylo možno snížit měrné i fugitivní emise a zvýšit energetickou účinnost výroby v jeho čtyřech hlavních závodech.

Magistrát statutárního města Ostravy nepostihuje dostatečně občany Ostravy za překračování přípustné tmavosti kouře a spalování odpadů a nedovolených materiálů v domácích kotlích na tuhá paliva. Přes všechna objektivní omezení namítaná magistrátem ve vyjádření ke zprávě o šetření lze konstatovat, že provedení dvou měření tmavosti kouře a zahájení stíhání pro jediný přestupek za celý rok 2010 je nedostatečné.

Ministerstvo zdravotnictví se neúčastní žádným způsobem probíhajících toxikologických výzkumů ani nepodporuje možné epidemiologické studie založené na dlouhodobém sledování kohorty vybraných jedinců na Ostravsku. Ministerstvo zdravotnictví dále až dosud neprovedlo dostatečné hodnocení zdravotních rizik v Ostravě, ani příslušné hodnocení neukládá těm znečišťovatelům, jejichž činnost může být zdrojem takového rizika, ačkoliv má takovou možnost ze zákona. Ministerstvo také neprosazovalo v dostatečné míře preventivní opatření pro ostravské děti.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje nevyužila beze zbytku všechny kontrolní postupy k ověření, zda jsou skutečně aplikována opatření ke snížení rizika pro zaměstnance obsluhující jeřáby pod stropem stávající ocelárny, kde je kvůli nezbytnému uzavření střešních světlíků zhoršená kvalita vnitřního ovzduší.

(Pozn. Předložený materiál vychází z dokumentů, které získala pracovní skupina PSZ pro ovzduší od pracovníků AV ČR, z dokumentů Úřadu veřejného ochránce práv a od občanských aktivit působících v oblasti ochrany ovzduší.)

Zpracoval
Ladislav Vrchovský